ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ -
200-річчя
НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА
100-річчя
АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ
—БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 206. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го ЖОВТНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 27, 1976 No. 206 VOL. LXXXIII

ВНУТРІШНІ СПРАВИ КРАЇНИ БУЛИ ГОЛОВНОЮ ТЕМОЮ ТРЕТЬОЇ ДЕБАТИ МІЖ ФОРДОМ І КАРТЕРОМ

Президент Джералд Форд

Джіммі Картер

Вілліялсбург, Вірджінія. – У п'ятницю, 22-го жовтня, тут відбулася третя й остання публічна дебата між президентом Джералдом Фордом і його демократичним суперником Джіммі Картером, під час якої головну увагу звернено на ті внутрішні справи країни, які не були задовільно обговорені під час першої дебати 23-го вересня ц. р. Друга дебата, як відомо, була присвячена закордонній політиці ЗСА. Всі три дебати — як рівнож одну дебату між віцепрезидентськими кандидатами — республіканським сенатором Робертом Долом і демократом сенатором Волтером Мондейлом — спонзорувала Ліґа Жінок-Виборців.

Під час третьої дебати президент Форд і Джіммі Картер заявили, що протягом часу, який ще остався перед виборами 2-го листопада, вони обидва будуть більше наголошувати „суттєві виборчі питання", замістьатакувати один одного за „особистості їхніх характерів".

Тон третьої дебати був в дійсності спокійний і обидва кандидати відповідали на запити трьох журналістів більш впевнено, ніж під час двох попередніх дебат. Опитування, проведені телевізійними сітками та дослідчими аґенціями виявили, що третя дебата закінчилася „ремісом". Першу дебату виграв президент Форд, а другу Джіммі Картер.

Під ча третьої дебати президент Форд признався, що в минулому вживав „може надто гострих висловів" відносно Картера і його програми, а Картер зі свого боку признався, що помилився, коли погодився дати інтерв'ю журналові „Плейбой", яке викликало серйозну контроверсію.

Відповідаючи на перший запит, президент Форд сказав, що протягом наступної каденції населення ЗСА мусітиме „дещо пожертвувати вигодою", щоб запевнити „задовільну оборонну спроможність країни", але надіється, що видатки не будуть аж такі великі, і тому вважає, що можна буде зменшити податки для середнього прошарку населення. Картер сказав, що якщо він буде президентом, то економічий стан країни значно поліпшиться, зокрема буде скріплена боротьба проти інфляції та безробіття і будуть зменшені податки для вищої та середньої економічних верств.

Президент Форд знову заперечив закиди, що він в 1972-му році, коли ще був лідером Республіканської меншости в Палаті Репрезентантів, нібито старався недопустити до інвестиґації Вотерґейтської Афери. Джіммі Картер відмовився забирати слово в цій справі.

Єдине питання відносно закордонної політики ЗСА стосувалося Юґославії. Джіммі Картер заявив, що не послав би американських військових частин на допомогу Юґославії, якщо б на ту комуністичну державу напав Совєтський Союз(бо не вважає, що совєтська інвазія Юґославії становила б „безпосередню загрозу для безпеки ЗСА". Картер, однак, переконаний, що нема великих виглядів на те, щоб СССР рішився нападати на Юґославію. Він вжив би „якнайсильніших заходів" на випадок такої інвазії ,але все одно не посилав би туди американських вояків.

Президент Форд на цей самий запит відповів, що жадний президент не повинен наперед зраджувати потенціяльному ворогові, яке становище ЗСА займуть в даній кризі чи міжнародній ситуації. Попереджуючи ворога про пасивну реакцію Америки може заохотити противника до аґресії.

Президент Форд дальше обороняв своє рішення не звільняти Джорджа Бравна (Закінчення на стор. 4-ій)

Заповідають 17-ий Міжнародний Фестиваль в Чікаґо

Чікаґо (В.Н.). — 17-ий з ряду Міжнародний Фестиваль (Голідей Фолк Фейр) з участю 50 національних груп чікаґівської метрополії відбудеться тут в суботу і неділю, 30-го та 31-го жовтня 1976, у відновлених виставових залях Нейві Пір над озером Мічиґен. Українська група, яка щорічно від започаткування цього Фестивалю була його учасником, також і в цьому році візьме участь у всіх чотирьох частинах цієї цікавої імпрези, зокрема в культурно-мистецькій виставці, в базарі, у кафетерії (національні кухні) та в розваговій частині.

Культурно-мистецьку виставку і кафетерію підготовляє в цьому році Відділ ОЖ ОЧСУ Чікаґо-Північ, у розваговій частині виступить група національних танців Осередку СУМА ім. Павлушкова та ОДУМ-у. Княжною української групи буде студентка Оля Лилик.

Ця імпреза користується великою популярністю усього без виїмку населення чікаґівської метрополії з уваги на велике пропаґандивно-інформаційне значення Міжнародного Фестивалю для кожної національної групи. Між іншим, участь відвідувачів Фестивалю доходила навіть до 120,000.

В Англії відбулася Конференція АБН

В Манчестері, Велико-Британія, в днях 14-17 жовтня відбулася Европейська Конференція АБН-у в формі внутрішніх і відкритих сесій, урочистого прийняття з мистецькими виступами й масового віча та концерту, в якому взяло участь 1.500 осіб — інформує „Шлях Перемоги" з 24-го жовтня ц. р. У відкритих сесіях Конференції взяли участь біля 300 осіб. Крім делеґацій поневолених націй і представників АБН-Делеґатур з Ню Йорку, Мадриду, Риму, Брюсселю і Німеччини, участь брали й промовляли Голова АБН, члени Центрального Комітету АБН, три делеґати з Вашінґтону, тобто Американської Ради за Свободу Світу, генеральний секретар Лі Едвардс, проф. Девід Ров і голова Ради Американських Справ проф. Роджерс Пірсон, посол британського парляменту з лейбористської партії Вільям Віткок, представники консервативної партії, голова Британської Ліґи за Европейську свободу Дон Мартін і член президії Леді Бервуд, представник китайської республіки і зокрема численні українські представники організованої молоді СУМ-у і студентства, британської молоді й інших народів, також делеґати від 70-ти організованих українських громад у Великій Британії.

Конференція схвалила засадничу заяву в питаннях визвольної політики, в актуальних зовнішньополітичних справах, у справах Церкви і релігії, засудила доктрину Зонненфельдта і вислала телеграми до президента Форда і губернатора Джіммі Картера з вимогами, щоб вони зайняли становище до боротьби за національну державну незалежність поневолених Москвою народів.

Учасники вшанували пам'ять сл. пам. Степана Бандери участю в урочистій панахиді і Службі Божій за переслідувані Церкви, що їх відправили о. Ярема Гаврилюк і литовський священик, які, як також і о. Ратушинський, були учасниками Конференції й віча, а привітання надіслав о. д-р Дзюба.

На конференцію наспіло понад 100 привітів з різних країн світу. Звідомлення з пресової конференції, що відбулася 14 жовтня, подавала британська преса; її представники були також присутні під час Конференції.

КАРТЕР ВІДКИДАЄ ТВЕРДЖЕННЯ ГАРРІМАНА В СПРАВІ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ

Демократичний кандидат на президента Джіммі Картер під час зустрічі і розмови з д-ром Віктором Боровським (справа) на Детройтському летовищі.

Детройт. — З уваги на те, що українська громада в ЗСА, включно з XII-им Конґресом Українців в Америці, гостро запротестувала проти заяви колишнього губернатора й амбасадора Аверелла Гаррімана, який в п'ятницю, 8-го жовтня, заявив на телевізійній програмі „Тудей", що під час недавньої зустрічі з Леонідом Брежнєвим в Москві він, Гарріман, запевнив генерального секретаря КПСС, що ЗСА не плянують „приєднуватися до українського визвольного руху" та, що зустріч президента Форда із Патріярхом Йосифом була тільки частиною „передвиборчої реторики", демократичний президентський кандидат Джіммі Картер в п'ятницю, 15-го жовтня, заявив адвокатові Вікторові Боровському, що Гарріман не їздив до СССР з уповноваження Картера, не говорив в імені Картера, а Картер є своїм власним речником. Розмова Дж. Картера з д-ром В. Боровським та кількома представниками інших етнічних груп відбулася на Детройтському міському летовищі і запрошення на цю розмову прийшло від Виборчого комітету Джіммі Картера. Під час короткої зустрічі д-р Боровський запитав Картера, чи підтримує принцип, що український нарід та інші народи совєтської імперії мають право на самовизначення та людські права, на що демократичний кандидат сказав: „абсолютно і я завжди буду їх підтримувати".

Як відомо, XII-ий Конґрес Українців в ЗСА, який відбувався в Ню Йорку від 8-го до 10-го жовтня ц.р., схвалив резолюцію, якою закликав обох кандидатів на президента, тобто, президента Джералда Форда і Джіммі Картера, зайняти становище до заяв А. Гаррімана відносно українського визвольного руху та Патріярха Йосипа.

Д-р Віктор Боровський, який має адвокатські канцелярії в Детройті та Атланті і який є співосновником і теперішнім головою Українсько-Американської Адвокатської Палати, під час зустрічі з Джіммі Картером також одержав від дорадників Картера цитати з публічних заяв демократичного прези- (Закінчення на стор. 3-ій)

УВ'ЯЗНЕНІ ВОЯКИ УПА ВИМАГАЮТЬ ДОПУЩЕННЯ МІЖНАРОДНИХ КОМІСІЙ ДО КОНЦТАБОРІВ СССР

ПОЛІТВ'ЯЗНІ В СССР ПРОХАЮТЬ СВІТОВУ ГРОМАДСЬКІСТЬ СТАТИ В ЇХ ОБОРОНІ, ПИСАТИ ЇМ ЛИСТИ

Гельсінкі (УІС „Смолоскип"). — На Захід дістався новий самвидавний документ 19-ти політичних в'язнів, які перебувають в Мордовських концтаборах. Документ цей підписали українці, жиди, грузини, вірмени, естонці, росіяни й представники інших національностей. Серед підписаних є такі українські політв'язні: А. Юськевич, В.Овсієнко, В. Чорновіл, В. Стус, З. Попадюк і Я. Микитко.

В цьому документі-листі політв'язні домагаються припинення політичних переслідувань в СССР і просять, щоб люди доброї волі писали до них листи і не забували про них.

Нижче подаємо повний текст цього листа:

„До світової громадськости, людям доброї волі, всім тим, кому дорогі принципи демократії, свободи і прав людини!

Ми, нижче підписані, проголошені надзвичайно небезпечними злочинцями за читання забороненої в Совєтському Союзі літератури, за наші погляди і переконання, котрими ми ділилися з нашими друзями, за те, що ми дозволили собі осмислити нашу дійсність інакше, як беззастережно її представляють нам інші. Іншими словами , ми засуджені за те, що в справді демократичних країнах стало нормою життя, нормою прояву людської особистости.

Нас обвинуватили в „наклепницьких" видумках, в зберіганні і читанні „наклепницької літератури, не зважаючи на те, що ані слідство, ані суди зі страху перед самовикриттям навіть не пробували зробити елементарну добросовісну перевірку або наукову експертизу інкримінованих нам матеріялів і літератури. Слідство, прокурор, оборона, суд — всі вони діють однаково з тою самою настановою. Всі ці особи відіграють раніше вивчені ролі і виступають вони (а точніше — їм дають змогу виступати) так багатолико лише для піддержки обманливої внутрішньої форми „правосуддя".

Нас держать в тюрмах і концтаборах суворого режиму, психіятричних шпиталях в повній ізоляції від зовнішнього світу.

При зокрема незадовільному харчуванню, нас заставляють працювати по 48 і більше годин на тиждень і фактично безплатно. Заставляють ходити на щоденні політобробки. За найменшу провину піддають покаранням і прерізним лайкам, піддають допитам холодом і голодом.

Ми просимо вас виступити на наш захист:

— вимагати від лідерів КПСС, керівників і керівної сили у нашій країні, додержання ними заключного акту загальноевропейської наради голів урядів в Гельсінках. Всесвітньої Декларації прав людини і Міжнародного пакту про громадянські і політичні права;

— вимагати нашого звільнення, як практичного доказу виповнення і применення в життя духа і букви згаданих вище документів;

— вимагати припинення політичного переслідування і презирства, практики політичного вигнання.

Совєтські політв'язні:

1. С. Солдатов, 2. К. Мяттик, 3. А. Болонкин, 4. М. Хейфец, 5. м. Ушаков, 6. В. Осипов, 7. А. Юськевич, 8. Мухаметшин, 9. В. Овсієнко, 10. П. Айрикян, 11. Є. Пашнін, 12. В. Чорновіл, 13 В. Стус, 14. З. Попадюк, 15. Я. Микитко, 16. А. Аршакян, 17 М. Кийренд, 18. Р. Маркосян, 19 П. Сартаков.

Лютий 1976 р.

Проситься опублікувати це звернення в пресі. Пишіть нам на таку адресу з обов'язковим повідомленням про вручення нам ваших листів:

СССР, Москва,
Уч. п/я 5110/І ЖХ".

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продісталися три нові документи самвидаву, що походять від колишніх вояків УПА, які тепер перебувають в Пермських концтаборах СССР. Їх авторами є Василь Підгородецький, Дмитро Басараб та Степан Мамчур. Усі вони відбувають кари 25-річного ув'язнення, причому Підгородецький, який є старшиною УПА і був свого часу у штабі Головного Командира УПА ген. Тараса Чупринки (Романа Шухевича), має ще один присуд на шість років позбавлення волі. Дмитро Басараб був в 1940-их роках в частинах УПА, які діяли на Закерзонні, в тому і в частині, в бою з якою згинув польський генерал Сверчевський.

Письма Підгорецького і Басараба — це заяви до Відділу адміністративних органів комуністичної партії Совєтського Союзу з вимогами дозволити Міжнародному Червоному Хрестові та іншим подібним організаціям вглянути у становище, в якому перебувають в'язні концтаборів СССР. Письмо Степана Мамчура, теж колишнього вояка УПА, має інший характер. Про Мамчура відомо, що він є дуже релігійною людиною. У своєму листі він звертається до бельгійського священика о. Раймона Гоора з проханням виєднати йому дозвіл читати Біблію, що йому забороняють таборові власті.

Передаємо повні тексти всіх трьох документів.

„Заява В. Підгорецького Відділові адміністративних кадрів КПРС.

Підписавши Гельсінкську умову і проголосивши на весь світ ідеї миру, мирного співіснування і гуманізму, Радянський Союз повинен підтвердити своє зобов'язання ділами. В першу чергу треба допустити комісії Міжнародного Червоного Хреста і Міжнародної Організації Охорони Здоров'я до місць ув'язнення радянських політичних в'язнів. За 24 роки мого перебування у в'язницях і таборах, я ні одного разу не бачив тут представників тих організацій. А у той же час їм відкритий доступ в інші країни, навіть у Чіле.

Я прошу ЦК КПРС негайно дати дозвіл згаданим комісіям відвідати пермські табори. Це страшенно важливе.

Вищі установи, до яких в'язні звертаються, не беруть до уваги ніяких скарг, навпаки, повертають їх до таборів, а тоді адміністрація ще більше знущається над тими, хто має сміливість писати скарги.

Дозвіл міжнародним організаціям відвідати табори тим більше оправданий, що вони самі цього вже від довшого часу вимагають.

Прошу розглянути мою заяву і не пересилати її до офіцера з нашої охорони.

30 травня, 1976.

Підгорецький В.В."

„Заява Д. Басараба у Відділ адміністративних органів КПРС.

Я, військовополонений, рядовий вояк УПА, перебуваю в таборах 23 роки. Я дуже знеможаний і втратив здоров'я, — я мав вже два рази інфаркт. Я хочу висловити мою солідарність з численними радянськими політичними в'язнями, які вимагають, щоб до Пермських таборів допустили представників Міжнародного Червоного Хреста та інших організацій оборони прав людини. Лиходійства місцевої адміністрації дійшли вже до крайніх меж. За одну тільки заяву, що її зрештою не вислано до місця призначення, мені дали десять днів карцеру. Подібні жорстокі репресії стосують також у відношенні до інших в'язнів, що відважуються писати скарги та протестувати.

Особисто я вже не маю надії вийти живим з табору, але хочу, щоб мій голос почули принаймні перед моєю смертю. Може тоді хоч іншим прийде пом'якшення режиму і настануть більш людяні умови.

Басараб Д."

31 травня 1976.

„Звернення Степана Мамчура.

Раймону Гоору, канонікові, членові Секретаріяту Міжнародного Комітету в справах Безпеки та Співробітництва в Европі.

Вельмишановний Отче! Перебуваючи в радянських таборах від 1957 року, я досі не зумів домогтися здійснення даного нашим Господом кожній людині права читати Слово Боже. Впродовж того всього часу мені забирали Біблію, чи виписки з неї та палили їх. В 1975 році я звернувся до влади з проханням здійснити моє право на свободу релігії, яке ґарантується у розділі IA/VII Заключного Акту Наради у справах Безпеки та Співробітництва в Европі, але й тоді одержав брутальну відмову від представника таборової адміністрації, куди було переслано моє прохання.

Я благаю Вас, Отче Каноніку, переконати уряд Радянського Союзу дозволити мені мати Біблію в таборі. Це бажання є освячене Божими та людськими законами.

З пошаною
Степан Мамчур, християнин. Рік 1976, Урал".

Відділи УНСоюзу Округи Нюарку зобов'язалися посилити членську кампанію

Нюарк. — Представники Відділів Українського Народного Союзу Округи Нюарк, зібрані тут на організаційних зборах у приміщенні УНДому, 23-го жовтня, вирішили однозгідно, на пропозицію голови Округи Юліяна Баранюка, докласти всіх старань, щоб посилити членську кампанію і пробувати виконати наложену на Округу квоту нових членів.

Збори відкрив і ними проводив п. Юліян Баранюк, а секретарював на них у заступстві неприявного секретаря Округи Мирослав Дереш. Після привітання гостей з централі Ю. Баранюк здав звіт з організаційної праці Округи, вичислюючи здобутки кожного Відділу Округи у цьогорічній членській кампанії. Він вирізнив такі Відділи: В. 340 (секр. Софія Оріховська) — 29 нових членів, В. 214 (секр. Анна Твардовська) — 12 членів, В. 76 (секр. Юлія Демчук) — 11 членів, В. 14 (секр. Михайло Отрок) — 11 членів, В. 371 (секр. Юліян Баранюк) — 11 членів, та В. 490 (секр. Гелен Чорномаз) — 9 членів.

Головний секретар Володимир Сохан у своєму слові представив стан УНСоюзу у всіх ділянках його праці, присвячуючи особливу увагу справам „Свободи" та організаційній членській кампанії, до якої подав ряд практичних порад та інформацій. Обласний організатор Василь Оріховський підкреслив у своїй доповіді вагу забезпечення голови родини та цілої родини, поставивши її перед ощадністю. Він порівняв забезпечення в УНС із комерційним забезпеченням, вказуючи на великі користі для членства і забезпечених в УНСоюзі, як теж на широку діяльність УНС для добра українського на- (Закінчення на стор. 3-ій)

КОНЦЕРТ ХОРУ „ДНІПРО"

Чікаґо, Ілл. — В суботу, 30-го жовтня ц.р. о год. 6:30 вечором тут в залі школи Р. Клементе (Вестерн і Дівіжен), відбудеться, під патронатом і заходами Відділу УККА, концерт українського хору „Дніпро" з Міннеаполісу, Мінн., під дириґентурою Миколи Бриня і при акомпаньяменті П. Цареградського. В програмі: народні пісні та твори клясичних і сучасних українських композиторів.

Отець Генрі Саґан, парох Байону, помер на 49-му році життя

Байон, Н.Дж. — В неділю, 24-го жовтня, тут у місцевому шпиталі помер несподівано на 49-му році життя св.п. о. Генрі Саґан, парох місцевої української католицької церкви, попередній сотрудник української катол. церкви в Джерзі Ситі, колишній довголітній редактор українського католицького тижневика „Шлях" у Філядельфії. Єрейські похорони, з участю Владики Василя Лостена, відбудуться в середу, 27-го жовтня, в год. 9-й рано з місцевої церкви до Гартфорду, міста народження Покійного, де продовжуватимуться в тамошній церкві, й опісля тлінні останки будуть покладені на вічний спочинок на місцевому цвинтарі біля місця вічного спокою його матері.

Св.п. о. Генрі Саґан народився в Гартфорді, де й закінчив початкову і середню освіту. Після закінчення теологічних студій в 1953-му році був рукоположений на священика тодішнім Митрополитом Константином Богачевським і після того виконував душпастирські та педагогічні обов'язки в церквах і парафіяльних школах. Володів бездоганно українською мовою, визначався лагідною вдачою та завжди був готовий допомогти кожному в потребі. Його передчасна і ненадійсна смерть викликала глибокий жаль і смуток. Осиротив сестру та ближчу і дальшу родину та багатьох своїх парафіян і учнів, які назавжди збережуть пам'ять про нього.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Варварське рішення

Агентство „Ассошіейтед Пресс" повідомило з іранської столиці Тегерану, що іранські власті відмовили політичного азилю совєтському летунові-втікачеві, ляйтенантові Валентинові Засімову, та рішили видати його назад совєтським опричникам.

Ляйтенант Засімов, як це свого часу інформовано, перелетів 25-го вересня ц. р. на одномоторовому поштовому совєтському літаку до північноіранського міста Агар та прохав політичного притулку в З'єднаних Стейтах Америки.

Тепер міністерство закордонних справ Ірану повідомило, що „після дбайливого розгляду справи зі судовими властями" вирішено, що признання політичного азилю ляйтенантові Засімову суперечило б постановам совєтсько-іранського договору в справі повітряного піратства з 1974-го року.

Ми не знаємо постанов совєтсько-іранського договору, на які відкликається іранське міністерство закордонних справ, але які ці постанови й не були б, справу видачі політичного втікача його опричникам можна і треба окреслити, як черговий варварський злочин, тим тяжчий, що подібні випадки навіть в недавньому минулому — згадавши для прикладу, голосну справу видачі литовського моряка Кудірки — ввесь цивілізований світ засудив і під натиском цього засуду навіть совєтські верховоди по деякому часі погодилися на виїзд Кудірки до Америки.

Очевидно, що Іран є суверенною країною і сам вирішує свої справи. Але Іран також належить до цивілізованого світу і якщо совєтські крутії відкликаються на договір про „повітряне піратство", то Іран міг би також відкликатись на підписану тими совєтськими народовбивцями Гельсінкську декларацію відносно людських прав чи на інші міжнародні декларації і домовлення в цій справі. А втім, яке тут „піратство"? Совєтського літака ніхто не „захопив", але сам його пілот добровільно і без примусу залетів тим літаком, щоб самого себе рятувати.

Видача совєтського політичного втікача та відмовлення йому права політичного азилю не має жадного вияснення і жадного виправдання. А втім, ляйтенант Засімов навіть не просив іранського азилю, тільки американського. Видача цього втікача в руки його опричників мала б наступити вже в короткому часі. Було б вказано, щоб усі ми та наші установи, разом з іншими, зробили все можливе, — як кажуть — порушили небо і землю, щоб не допустити до цього нового варварства нашого століття. Листи, телеграми і телефони до наших властей, від президента Форда починаючи, та до наших законодавців, щоб інтервеніювали в цій справі, тим більше, що Засімов просив американського азилю, могли б ще врятувати людину, яка вірила та шукала справедливости поза межами своєї рабовласницької батьківщини.

Вигляди на мир

Кожний нарід має право на самовизначення, включно з державною незалежністю. Мають це право і палестинські араби, але треба ствердити, що повстанська Палестинська Визвольна Організація (ПВО) своєю діяльністю — яка нерідко включає терористичні акції в Ізраїлі та на території таких сусідніх арабських держав, як Йорданія, Ливан і Сирія, часом шкодить старанням встановити мир на Близькому Сході та спричинює смерть багатьох невинних людей, ізраїльтян і арабів.

Тому відрадним фактом треба вважати те, що недавно Арабська Ліга, членами якої є арабські держави, на своїй вершинній нараді наказала Палестинській Визвольній Організації, яку очолює Ясір Арафат, щоб додержувалася директиви з 1969-го року, яка була встановила обмеження на роди зброї, що нею може користуватися ПВО, як рівнож точно визначила територію, на якій повстанці можуть переховувати цю зброю. Крім того, Арабська Ліга фактично вирішила надати Сирії тимчасовий мілітарний протекторат над Ливаном, де вже довгий час триває громадянська війна і в якій важливу ролю досі відігравала саме Палестинська Визвольна Організація, яка старалася здобути собі там надмірні впливи, або навіть повну контролю над тією країною.

Рішення Арабської Ліги зменшити впливи Палестинської Визвольної Організації можуть буди важливим кроком вперед щодо полагодження різних конфліктів на Близькому Сході, зокрема тепер, коли Палестинська Визвольна Організація стає все більше ізольованою від поміркованих кіл у майже всіх арабських державах і коли дуже послабли впливи Совєтського Союзу в тій частині світу. Заіснувала бо деяка можливість, що конфлікт між Ізраїлем та арабськими державами таки можна буде полагодити шляхом переговорів на міжнародній конференції, як рівнож створилися умовини, в яких може пощастить припинити довготривалу громадянську війну в Ливані.

ЗСА, Ізраїль та арабські країни мають тепер добру нагоду вимагати поновного скликання такої міжнародної конференції в Женеві, бо заіснувала сприятлива коньюнктура. Очевидно, що ця міжнародна конференція повинна зайнятися не тільки полагодженням конфлікту між Ізраїлем і арабськими державами, але мусить також подбати, щоб були запевнені національні політичні, культурні та інші права палестинських арабів.

Патріярх Йосиф відвідає всі епархії в Канаді

Торонто. — Блаженніший Патріярх Йосиф, який тепер перебуває на відвідинах Української Католицької Епархії в Східній Канаді, відвідає — на запрошення Владик-екзархів — всі інші епархії УПКЦеркви в Канаді. Вже 29-го жовтня Блаженніший Отець Йосиф буде в Едмонтоні, 5-го листопада відвідає Саскатун, 10-го листопада Вінніпеґ, а 16-го листопада Амстердам. Після відвідин в Канаді Блаженніший Патріярх в поворотній дорозі до Риму відвідає ще українські поселення в поодиноких европейських країнах.

І. Світ

ПЕКІН, ОН І МОСКВА

(1)

Розуміти сучасні події в Китаї не є легкою справою, бо там переходять значні зміни в реорганізації комуністичної партії, в укріпленні ролі цієї партії, в усуненні тих з апарату адміністрації, які з різних причин не хотять, або не вміють підпорядкуватися центрові. Крім того виявляються різні ухили у величезному партійному масиві, — треба все мати на увазі, що країна має поверх 800 мільйонів населення.

Дехто пробує робити аналізи на підставі плякатів-пропаґанди, що розліплюються на стінах будинків: це один із способів поширення вісток в країні з давніх часів.

Все треба пам'ятати, що в країні має велике значення звичай „не загубити своє о б л и ч ч я", себто, щоби ніхто не міг сказати або подумати поганого про особу. Якщо трапилося погане, — людина відходить так, щоби його не бачили; тому, напр., в країні ніколи не можна було бачити п'яного.

Так само в партійному житті в сучасних комуністів людина усувається й десь зникає, коли поведінка або виступи не відповідають рішення центру. Так трапилося з Тенґ Гсіяо-пінґом. Ось вийшов наверх, як голова комуністичної партії, Гуа Куо-фенґ, щоправда вже давно було переконання, що він буде наступником лідера 800 мільйонів китайців, себто Мао Тсе-тунґа...

Часописи та телеграфні аґенції принесли у вівторок 12-го ц. місяця останні відомості, що прем'єр - міністер пекінського уряду Гуа Куо-фенґ став на чолі партії, одночасно затримавши пост прем'єра (може тимчасово), а також став на чолі збройних сил країни. Чому він, а не хтось інший? Важко на такий запит відповісти, бо не маємо всіх належних фактів. Знаємо тільки, що були спроби й мабуть будуть ще не одні усунути його, позбавити влади, або обмежити. Важливо, однак, що це був сам Мао, хто призначив його на посаду прем'єра і так надав йому авторитет. Чому? Тому, що Китай потребує сьогодні, як ніколи, керівника — лідера практичного, обізнаного з адміністрацією й потребами господарства в тяжких умовах господарської кризи та нещастя з великим землетрусом і руїною в промисловому районі, поблизу столиці, в Танґ-шан, —як також з мілітарною загрозою з півночі „ревізіоністів, зрадників марксизму-ленінізму" брежнєвської кліки.

Тому діяльність і активність лівих елементів, тих, хто переводив т. зв. культурну революцію та інші ексцеси, треба тримати під контролею.

В диктаторських режимах немає спокійної зміни адміністрації, зміни персональної; немає відкритого шляху для заміни старіючого складу в адміністрації та головне — в партійній організації.

Повідомляється, що вже були переведені арешти лідерів лівого „ухилу", які постаралися змінювати тексти писань самого Мао. Це щось таке, чого не робив з текстами Леніна ніхто в СССР (за виїмком справи з заповітом Леніна; і тут вдаряє подібність долі в московському лідерстві та китайському).

Коли Ленін був безнадійно хворий, його дружина К р у п с ь к а в з я л а - с я за і н т е р п р е т а - цію останньої волі основника совєтського режиму та творця терору супроти інакшодумаючих, — тим поставила себе проти Сталіна, який вже набрав досить сили, щоби розпочати будову свого авторитету, перебираючи у свої руки повну контролю партійного та адміністраційного а п а р а т у. Крупська перешкоджала йому в тому, і Сталін хитрощами усунув всіх її однодумців рядом т. зв. „судових" процесів.

Крупська стояла на шляху зміцнення диктатури одної особи — Сталіна.

Сьогодні в Пекіні трапилася така ж історія. Дружина голови партії, творця сучасного Китаю Мао, Чанґ Чін, — це жінка з сильною в о л е ю, вона знала, як треба дістати собі допомогу, і знайшла її серед кількох видатних партійців, як віце - прем'єр Чанґ Чу-чао, один з колишніх лідерів т. зв. Шанхайської радикальної групи, він — лідер в мистецтві та був дуже активним під час т. зв. культурної революції. Це якраз був він на чолі, коли в Шанхаї, після приходу до влади комуністів, були переведені неймовірні жорстокості.

Іншим визначним у лівих колах став, поруч згаданого вгорі, Чанґ, знавця літератури і мистецтва, Ванґ Гунґ-вен теж зі Шанхайської групи. Він — полеміст і ініціятор заходів усунути Тенґа Гсіяо-пінґа. Його не раз визначували, як можливо найближчого до Мао члена Політбюро і кандидата на високі посади, хоч його відносна молодість могла робити перешкоди. Є інші особи серед арештованих, які можливо будуть заслані в далекі кутки великої країни

(Продовження буде)

Інж. Богдан Федорак

АМЕРИКА, УКРАЇНА І МИ

Доповідь на XII Конгресі Українців Америки

III

Активізація на політичному полі, чи в професійних юніях, дає безліч нагод робити знайомства, здобувати особистих приятелів, які можуть дуже часто заважити більше, як офіційні протести чи заяви. Згадати б тільки про резолюції в справі Мороза на конґресі юнії автомобільних робітників, що відбувалася в Каліфорнії, де представники одного тільки льокалю цієї юнії з Детройту домоглися поважного успіху. При тому приходить на думку питання, скільки то наших людей належить до різних юній, скільки платить членські вкладки, не одержуючи нічого в заміну для української справи.

Завдяки байдужості в цьому питанні не маємо досі наших людей у стейтових леґіслятурах, не маємо своїх людей у федеральному Конґресі, не маємо видних юнійних діячів, про вплив яких у політичному житті не треба й говорити. Така ситуація не сприяє скріпленню нашої сили, не помагає популяризувати нашу визвольну справу. На наші престижеві імпрези не приходять як представники уряду ні члени кабінету, ні чолові люди політичних партій.

Незвичайно важливою справою є творення міжнародних бльоків із організацій та громадян, що походять із загарбаних Москвою теренів, для підтримки із нашими співзвучних акцій, що можуть принести багато користей нам і другим громадянам ЗСА. Для прикладу тут згадаймо тільки Раду Національностей стейту Мічиґен, яка за два чи три роки свого існування мала поважні успіхи покищо соціяльного обслуговування, а також на політичному полі. Перед цією Радою поважні перспективи, якщо праця йтиме тими самими темпами. Конґрес Американської Польонії присвятив справі творення міжнаціональних бльоків багато уваги, вибираючи окрему ділову комісії для організації таких бльоків та унапрямлювання в цьому питанні своїх низових клітин.

Занепад наших діяльних колись і потрібних організацій не є вже таємницею, це видно на кожному кроці. Колись активні члени відходять, відходять назавжди, а то й деякі байдужіють, молодого нарибку немає. Молодь кінчає вищі школи, але тільки дехто попадає в ряди професійних організацій і тільки одиниці вибиваються в своїх професіях.

Маліє число учнів у школах українознавства, не збільшується число студентів на курсах українistичних дисциплін на американських університетах, хоч є більші можливості такі курси творити і вести. Щораз менше появляється нових видань, щораз меншим тиражем.

Одним словом наша еміґрація у своїй масі байдужіє до своїх завдань, поодинокі люди втікають з поля бою. Це часом прикривається відразою до політичної проблематики, часом нехіттю до групових чварів, а часом втечею до т.зв. чистої культури, головно, коли йде про культобмін.

Тут не дасться зарадити тільки якимсь одним спалахом, тут не поможе спонтанний відрух, побуджений запальним словом чи якоюсь незвичайною подією. Тут треба пляної акції, розплянованої дії, розплянованої на роки, принаймні на одне покоління — 25 років.

Як же це все направити? Як осягнути те, що собі ставимо за завдання?

Треба в першу чергу організувати наші сили, а тоді виступати одним фронтом. Ми мусимо згуртувати всі наші сили довкруги тих громадських, культурних і наукових, економічних і політичних установ та організацій, які виявилися в дотогочасній діяльності стійкими і витривалими в відбиванні чужих і ворожих нам сил. Ми мусимо витворити атмосферу пошани і респекту до наших установ і людей, що їх провадять. Ми мусимо зрозуміти самі і других у тому переконувати, що нам треба сильної громадської структури, в якій знайдуть місце всі відлами заінтересувань нашої спільноти, структури, що її Євген Маланюк називає „ієрархією".

Як центральна організація, чи як організація організацій, а тим самим найвища репрезентація української спільноти в ЗСА, мусимо створити атмосферу зрозуміння вартостей цих понять у складових частинах, щоб мати можливість вив'язатись із тих обов'язків, що накинула на нас доля, в повній відповідальності перед нашим народом.

Ми мусимо вже нині поробити певні кроки, щоб усе сказане й ухвалене тут не залишилося порожнім словом, але щоб відсьогодні ми концентрували всі наші зусилля для переведення в життя тих постанов.

Для зрушення з місця акції плянової дії на найближче майбутнє пропоную:

1. Новообрана екзекутива підготує і скличе наших чільних професійних та наукових передових людей для обговорення та розплянування дії нашої спільноти в таких ділянках національного життя:

а) Розвиток і збереження культурних надбань (архіви, музеї, бібліотеки);

б) Обміркування і розплянування наших видавництв (наука, шкільництво, література, професійна література);

в) Проаналізування ситуації нашого шкільництва (цілоденного, українознавчого, загально - освітнього, гімназії);

2. Скликати конференцію представників усіх більших скупчень нашого поселення для проаналізування активної участи українських людей в американському політичному житті для підбудови позицій для виступів в обороні українських проблем. Також обговорити можливості творення міжнародних з'єднань на базі співпраці, як американських громадян.

3. Поробити заходи для створення здорових фінансових відносин у нашому громадянському житті (комасація фінансово - економічних установ, фузія братських асекураційних союзів, оподаткування приватних громадян, впорядкування справи збірок, допомог т.д.);

Може й не вдасться усього досягнути, але самі спроби діяти за певним пляном зрушать нашу громаду й дадуть їй поштовх до більш ділового ставлення до наших завдань на цьому терені, а в дальшому й до визвольної боротьби нашого народу.

(Кінець

Роман Савицький

Інавґураційний концерт Української Музичної Фундації

(Нотатки до програми)

(1)

Вже в суботу, 6-го листопада ц. р., в год. 8-ій вечора, в престижевій залі Тавн Гол в Ню Йорку відбудеться врочистий інавгураційний концерт Української Музичної Фундації, Інк. Виступлять у ньому визначні українські музики. сопрано Анна Чорнодольська, бас-баритон Андрій Добрянський, скрипаль Юрій Мазуркевич та піяніст Тома Гриньків. Програма складатиметься з творів української музики, написаних між роками 1907-1967, тобто заступатиме здебільш сучасних композиторів. Концерт представить вокальну та інструментальну творчість різних напрямків композиторів, які діяли або й діють в Україні та поза її межами. Ціллю концерту є зацікавити українською концертовою музикою музичні кола Ню Йорку, який тепер став світовим центром в цій ділянці. Так само сподіваємось, що імпреза притягне нових членів до Української Музичної Фундації, ціллю якої є пропаґувати та зберігати українську музичну культуру.

Концерт почнеться низкою сольоспівів у виконанні сопрано А. Чорнодольської, а саме піснями М. Лисенка та К. Стеценка.

Діяльність М. Лисенка та його послідовника Стеценка зосереджувалась, як відомо, біля студій та мистецьких обрібок народної пісні. Оба вони все таки компонували в інших жанрах. Зокрема М. Лисенко був піонером музики інструментальної та мистецького сольоспіву. Його символічні „Айстри" (1907) (сл. О. Олеся) персоніфікують слабкість людини та заразом її порив до життя. Споріднена у зображенні людської долі є пісня Стеценка „Плавай, плавай, лебедонько" (сл. Т. Шевченка)) — драматичний монолоґ молодої дівчини, яка з туги за милим, — переміняється за народною леґендою — в тополю, щоби бодай вглядіти його за небосхилом. На народних переказах базована теж опера Віталія Кирейка „Лісова пісня", за відомою драмою-феєрією Л. Українки, яка переплітає елементи фантастики із зовсім реальними людськими пристрастями. В програмі концерту арія Мавки „О, не журися", з цієї опери.

Сучасний композитор Володимир Грудин (живе у Філядельфії), учень Глієра, працює здебільш в ділянці інструментальної музики, користуючись різною технікою, від імпресіонізму до атональности включно. Він не компонує для хору, але в його композиторському доробку є чимало цінних сольоспівів. Наприклад, обрібка жартівливої народної пісні „Волошки" затримує безпосередність, щирість народної мелодики, але в той же час композитор виводить цей твір на більш сучасне та елеґантне звучання. Витонченість гармонії, ритмічних елементів та загальна культура звуку — основні творчі засоби цього композитора.

„Розвійтеся з вітром, листочки" (сл. І. Франка) — це одна з улюблених, особливо настроєвих пісень Якова Степового, брата відомого особливо у Франції композитора Федора Якименка, та послідовника М. Лисенка. Подібно „Жита' належать до найбільш популярних творів сучасного композитора та диригента Андрія Гнатишина, постійно активного у Відні, відзначеного австрійським урядом за музичну діяльність. Сам композитор вважає „Жита" за одну із найбільш вдалих своїх пісень.. Є це гимн життю та українській природі, оспіваній О. Олесем та увічненій О. Довженком.

С. Людкевич — найстарший сучасний композитор - українець (нар. 1879) неоромантичного напрямку. Він автор спеціяльної дисертації на тему програмности в музиці та відомий із особливої уваги до текстів своїх вокальних творів, як монументальних кантат, так і камерних сольоспівів. Його ж пісня-колисанка „Спи, дитинко моя" (сл. П. Карманського) сповнена дійсно рідкою ніжністю та теплотою. Однак в середній частині твору цей настрій уривається тривожно-потрясаючим голосом матері, яка перестерігає свою дитину перед небезпеками життя, взиваючи її одночасно до героїзму у вимогливій майбутності.

Виступ А. Чорнодольської закінчиться яскравим „Солов'їним романсом" А. Коса (відомим під псевдонімом Кос-Анатольський), який у 1950-их рр. написав був цю пісню, як теж інші, спеціяльно задумані для кольоратурного сопрано.

(Продовження буде)

Ярослав Падох

ЇХНІМИ НАДБАННЯМИ ЖИВЕМО

У 20 річчя смерти Євгена Юлія Пеленського

(5)

Либонь ця проблема, яку Є. Пеленський окреслював висловом — „декларація інтеліґенції", на погляд його приятеля Рудницького спонукала його повторити давню акцію — утворити журнал „Слово", довкола якого зосередилось би духове життя здеклясованої інтеліґенції для протидії злу. Та чи тільки це? Швидко він стає основником і головою австралійського відділу НТШ, головою сіднейської громади й її народного дому і проче, і проче.

Серед цієї наполегливої праці, серед жвавої видавничої роботи, учительських зайнять і сотні інших, а може в наслідок їх, він відійшов в якщо не кращий, то напевно в спокійніший світ; відійшов прямо від чорноробочого варстату, на якім майстрував кращу долю своєї громади. Боляче пригадати: помер, не закінчивши 49 року життя, 29-го вересня 1956 року в Сіднеї, Австралія.

З перспективи 20-ліття

З двадцятилітньої перспективи питаємо себе й всіх, що знали покійного Євгена Пеленського, чому так пізно наша громада, в тім і пластова, усвідомила собі, ким був він й яку шкоду вона понесла з його відходом. А поруч із цим пізнім жалем питаємо себе, в чому лежала неповторність того, кого пластовий діяч Тарас Дурбак уважає „людиною незвичайно здібною, активною і працьовитою, яка в сотнях своїх статей і книжок залишила невмирущий слід" а другий пластовий співробітник Євгена, проф. Леонід Бачинський, називає „приятелем, який залишиться у мене ідеалом Людини праці, енерґії й витривалости". А ще інший приятель із шкільних літ, науковець-українiст, Ярослав Рудницький, говорить у зв'язку з його смертю про „прогалину в нашому науковому світі, яку ледве чи вдасться скоро заступити", вважаючи Покійного „піонером на полі т.зв. бібліографії вищого ступеня, бібліографії бібліографій і документації українського минулого. В цій ділянці С. Ю. П. промостив шлях, яким підуть майбутні покоління українських учених - книголюбів". Це так кажуть приятелі Покійного. Але й видимо неприхильний йому С. Д. у своїм некрологу пише, що „він був великим трудівником на користь свого народу" і віддає належне його великій ерудиції в ділянці українознавчих наук, підмічуючи, що він був однією з найкольоритніших постатей в українській громаді Сіднею.

„Людиною з упорядкованим минулим" назвав Євгена Пеленського проф. Рудницький, підмічуючи його „психічну диспозицію для систематики й впорядкування колективних духових надбань". Означення вірне, але завузьке й однобічне: не лише в минуле і його консервацію був звернений зір Пеленського. Його життєпис говорить великим голосом про те, що мало було таких, як він, що вміли й бажали дивитися в далеку майбутність, її плянувати й власними руками будувати. Його друкарня, чи бодай друкарські черенки, з якими він возився по світі, як Марко зі своєю торбою, по пеклі, — це плянування з далеким прицілом, а не лише консервація минулого. Серед його великих талантів, систематичність і глибоке відчуття майбутніх потреб, були побіч самозаперечної працьовитости, основними елементами його вдачі і його активности. Одна із вищезгаданих осіб, які давали його оцінку, закидали Пеленському перецінювання німецької науки. Незалежно, чи так воно було, він внук німецької колоністки, відзначався справді типовою німецькою солідністю й послідовністю. Коби між нами було більше таких наслідувачів чужих добрих прикмет і коби вони ставали нашими!

Та найціннішою вартістю покійного Євгена видається мені його універсальність. В останньому його листі з Бльомберґу з березня 1949 року, безпосередньо перед виїздом до Австралії, він, що друкував тоді у своїй друкарні мою працю з історії українського права, вмістив в листі цілий дискурс про те, як слід досліджувати нашу правну давнину, щоб поза деревами норм, не втратити з ока лісу — духа доби й її людей, які і для яких утворено ці норми. З-поза правних постанов, з-поза наказів й заказів, — писав він, — повинна вилонюватися душа народу й свідчити про те, що він утворив на просторі своєї історії чи даної доби нового, оригінального на шляху поступу людства.

Універсальне зацікавлення Євгена всіма проявами та здобутками духа йшло в парі з його універсальною освітою. Був він одним із нечисленних енциклопедистів свого покоління, брак яких вже відчуває й з часом ще більше відчуватиме сьогоднішня, часто до абсурду спеціялізована, наука. Ця всесторонність тим дивніша й тим цінніша в Покійного, що він був одним з останніх моґікан того неповторного світу галицьких середньошкільних учителів, які в поті чола, шість днів в тижні виправляли голови й зшитки своїх учнів, а по ночах і у вакації творили підстави нашої національної науки. Все своє життя не дала скупа доля Є. Ю. Пеленському змоги хоч один рік провести на професійній науковій праці. Та все ж він і його попередники, без признання в минулому й пошани в сучасному, придбали нашій науці і культурі великі скарби та зберегли їх для майбутности.

Їхніми надбаннями живемо досі й по них посягатимуть щасливці, яким доля дозволить продовжувати їх працю на професійній базі. Їм, не лише тривалій пам'яті Друга, присвячена ця скорботна згадка про видатного вченого Євгена Юлія Пеленського в двадцятиліття його трагічно передчасної смерти.

КІНЕЦЬ

КАРТЕР ВІДКИДАЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

дентського кандидата, які стосуються питання Східньої Европи. Під час промови в Чікаґо, 16-го березня, 1976 року, Картер сказав:

„Я думаю, що наша країна буде сильнішою в очах Советського Союзу, в очах цілого світу та в очах нашого власного народу, якщо ми подали б до відома, що маємо недискусійне зобов'язання щодо збереження людських прав по цілому світі, в Советському Союзі, за залізною заслоною, в усіх країнах, які повинні бути вільні... Я особисто думаю, що совєти шанували б нас більше, якщо б ми в нашій закордонній і внутрішній політиці наголошували підставові принципи нашої Хартії Прав, нашої Конституції та видвигали причини, чому протягом віків люди масово прибували до цієї країни".

Картер в березні також сказав, що уряд ЗСА повинен запротестувати, що Москва заглушує передачі Радіо Свободи та Радіо Вільна Европа, запротестувати проти релігійного переслідування в СССР, виявити обурення з факту, що комуністичні уряди СССР і країн Східньої Европи встановили обмеження на посилки грошей до рідних в комуністичних державах, як рівнож встановили високі податки на ці грошеві посилки, як також запротестувати проти цензурування західніх публікацій. Він тоді теж сказав, що наступного року, коли будуть розглядати наслідки Гельсінкської Декларації, американський уряд повинен гостро наватрувати Советський Союз за те, що не додержується тих постанов Декларації, які стосуються вільнішого обміну людьми, ідеями, думками та інформаціями, як рівнож не дотримує обіцянок надати індивідуальні людські права для своїх громадян.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Форд і Картер посилюють виборчу кампанію

Плейнс/Сієтл. — Після останньої публічної дебати, яка відбулася минулої п'ятниці, 22-го жовтня, президент Джералд Форд і його демократичний суперник Джіммі Картер продовжують свої передвиборчі кампанії ще в швидшому темпі, ніж досі, бо вибори відбудуться вже у вівторок, 2-го листопада. Джіммі Картер у вівторок, 26-го жовтня, почав поїздку по головних містах ЗСА, щоб в такий спосіб зменшити наслідки запляннованої президентом Фордом телевізійної та радіо кампанії, на яку Республіканська партія плянує видати коло 9 мільйонів долярів протягом 10-ох днів. Картер плянує відвідати місто Ню Йорк і околицю двічі, як також промовляти у Філядельфії, Піттсбурґу, Клівленді, Чікаґо, Сент Луїсі, Ню Орлінсі, Далласі, Сан Франсіско та в Лос Анджелесі. Хоча опитування, переведені Інститутом Ґаллупа та Аґенцією Гарріса, виявляють, що Картер далі ще більш популярний між виборцями, то він все одно хоче запевнити перемогу в тих великих містах, які переважно голосують за демократичним кандидатом, але під впливом телевізійної кампанії президента Форда протягом цих останніх кількох днів можуть підтримати республіканського кандидата. Згідно із заявами дорадників Картера, він під час своєї поїздки по великих містах ЗСА наголошуватиме економічні проблеми країни, зокрема високий рівень безробіття.

Президент Джералд Форд, крім півгодинних телевізійних передач і 5-хвилинних політичних оголошень по радіо, також плянує відвідати ряд стейтів, в яких вислід виборів ще не запевнений. У понеділок, 25-го жовтня, він промовляв у кількох містах Каліфорнії, Ореґону і стейту Вашінґтон, запевняючи виборців, що не зменшить видатків на оборонні цілі, зокрема на розбудову нових літаків. У цих стейтах багато осіб працюють для літакобудівельної індустрії. Президент Форд у вівторок, 26 жовтня, промовляв у Піттсбурґу, Па., та плянував протягом наступних кількох днів відвідати головніші міста в Іллиной, Вісконсині, Огайо та Тексасі.

Відділи УНС Округи Нюарку...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

роду. Вкінці В. Оріховський склав подяку всім тим секретарям та організаторам, які в дев'яти місяцях 1976 року здобули більше число нових членів, а рівночасно звернув увагу на те, що в Окрузі все ще є 9 Відділів, які досі в цьому році не придбали ні одного члена.

Василь Оріховський згадав з признанням добрий приклад секретаря 234-го Відділу Івана Іваника, який зібрав серед членів свого Відділу $120.00 на українську радіову програму при церкві св. Юрія в Ню Йорку.

В дискусії, яка слідувала, на ряд запитів дали відповіді доповідачі, а вкінці виступив секретар 322-го Відділу Андрій Кейбіда і повідомив учасників нарад про те, що УНС погодився дати ґіпотечну позичку українській католицькій парафії св. Івана Хрестителя в Нюарку. Він подякував УНСоюзові за це та рівночасно заповів членську кампанію серед парафіян для приєднання до УНСоюзу значного числа нових членів, як відплату за приділення цієї позички на будову парафіяльної гімнастичної залі.

Наша праця багатобічна -- в СУА є місце для кожної української жінки!

ЗАМІСТЬ НЕКРОЛОГУ

У понеділок 4-го жовтня 1976 р. сумна вістка швидко розійшлася по Клівленді і околицях про те, що в цей день на 71 році трудолюбивого життя відійшла у вічність

Бл. п. ХАРИТИНА МІЛЬКО

З ДОМУ

КЛИМЕНКО

осиротивши мужа Івана, Доньку Марію, зятя Василя Пирку та онука Михайла з дружиною.

Покійна народилась 9-го жовтня 1905 р. в с. Кириланівка Аніщанського р-ну на Полтавщині в заможній родині, а її муж Іван Мілько довгі роки був титарем, а тепер є членом Управи православного собору св. Володимира в Пармі, Огайо.

Ново представлена р. Б. Харитина була дійсно релігійною, високоморальною і щирою людиною, та мала направду сердечну і лагідну вдачу і тому не диво, що Вона користувалася загальною пошаною серед громадян, про що свідчить той факт, що не зважаючи на робочий час і погану погоду — багато людей прийшло попрощатись та віддати останню їй шану.

Парастас був відправлений у вівторок і в середу в похоронному заведенні Колодій-Лазута на Пармі, а сам похорон відбувся в четвер 7-го жовтня 76 р. із собору св. Володимира на місцевому цвинтарі.

Як і можна було сподіватись, похорон був дуже урочистим при великій кількости народу. Багато було також вінків-квітів від різних людей в т. ч. і від парафіяльної Управи та від Сестрицтва св. Ольги до якого належала Покійна. Як парастас так і похорон відправили: настоятель св. Володимирського собору митроф. прот. о. С. Ганкевич та настоятель св. Троїцької УАПЦ прот. о. Ф. Коваленко. На першому парастасі співав хор св. Троїцької церкви під керівництвом п. Е. Богуславського, а на другому — хор св. Володимирського собору під орудою п. Володимира Черника, а уже на самому похороні в церкві співали дяк п. Марцинюк та п. Я. Сидельник і п. О. Сорочак.

На поминальній тризні яка відбулася зразу ж після похорону у вище згаданому похоронному заведенні із згадкою про Покійну виступали як земляки: о. Ф. Коваленко та член парафіяльної Управи п. О. Капустинський які висловили глибоке співчуття опечаленій родині, а новопредставлену р. Б. Харитину за її корисну працю в парафії та за особисті прикмети, також згадали за словами Т. Шевченка не злим, тихим словом . . .

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ
чоловік — ІВАН
дочка — МАРІЯ з мужем ВАСИЛЕМ
Внук — МИХАЙЛО з Дружиною

ВНУТРІШНІ СПРАВИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

з посту голови Об'єднаних Шефів Штабу, заявляючи, що ген. Бравн вибачився за свої „нефортунні вислови" щодо Ізраїля, Британії та Ірану, і тому він, Форд, не вважає, що повинен вимагати резиґнації одного з найбільш досвідчених і заслужених полководців Америки. Джіммі Картер сказав, що ген. Бравн вже раніше висловлював думки, зокрема про Ізраїль і жидів, за які спісля мусів був перепрошувати, але він, Картер, має тільки те застереження до президента Форда, що він зразу після „контроверсійних заяв" ген. Бравна не оприлюднив свого погляду на цілу справу. Як відомо, ген. Бравн кілька місяців тому сказав, що жиди мають надмірні впливи на американські засоби масової інформації та на Конґрес, а минулого тижня стало відомо, що він вважає, що Ізраїль є „мілітарним обтаженням" для ЗСА, а рівнож, що Британія є „жалюгідно слаба", а Іран старається привернути часи Перської імперії.

Обидва президентські кандидати обороняли кваліфікації своїх віцепрезидентських кандидатів — республіканця Роберта Дола і демократа Волтера Мондейла, — заявляючи, що обидва цілком задовільно могли б сповняти обов'язки президента ЗСА, якщо настала б така потреба.

Щодо проблем великих міст і расових меншин, то Картер заявив, що його адміністрація вестиме „більш активну політику" для розв'зки цих проблем, зокрема безробіття і громадянських прав, ніж уряд Джералда Форда.

Президент твердив, що за його каденції призначено значні суми на потреби міст та що його уряд точно вводить в життя постанови законів, які ґарантують рівноправність всіх громадян Америки, не зважаючи на їхню расу чи національне псходження.

Форд і Картер зайняли відмінні становища щодо питання абортів, як рівріврівнож молитов в публічних школах. Картер сказав, що хоча сам особисто є проти абортів, то активно не підтримуватиме пропозиції, щоб був схвалений додаток до Конституції, який забороняв би аборти, як рівнож не підтримуватиме активно Додатку в справі „добровільних молитов" в публічних школах. Картер, однак, сказав, що „шанує право" тих людей, які бажають ввести Додатки, продовжувати їхні старання.

Президент Форд натомість заявив, що прихильно ставиться до пропозиції, щоб був схвалений Додаток до Конституції, який дозволив би стейтам переводити референдуми в справі заборони абортів, а також він погоджується з пропозицією відносно дозволу „добровільних молитов" в публічних школах.

Обидва кандидати твердили, що реєстрація пальної зброї та її власників урядовими чинниками не спричиниться до зменшення злочинів, натомість гостріші кари та примусові терміни ув'язнення для злочинців, які користуються пальною зброєю, можуть відстрашити багатьох потенційних злочинців.

Подібно як під час першої дебати, президент Форд обороняв економічну політику його уряду, заявляючи, що дуже зменшено інфляцію, переможено рецесію, збільшено кількість затруднених тощо. Картер натомість закидав Фордові, що рівень безробіття ще далі є дуже високий, і тверив, що теперішній уряд виявляє „брак співчуття" для осіб, які втратили працю, та для їхніх родин.

На закінчення цієї третьої і останньої дебати президент Форд і Джіммі Картер виголосили заключні заяви, в яких підсумували свої погляди. Президент Форд наголошував, що його уряд запевнив для Америки „мир в парі із свободою", покликався на рекорд поліпшення економічної ситуації в країні, твердив, що населення віднскало довір'я до посту президента, і заявив, що обіцяв американцям тільки те, що міг доконати, і виконав те, що обіцяв. Хоча первісно не старався стати президентом, а опинився на цьому пості через збіг обставин, то тепер звертається до виборців, щоб голосували за ним 2-го листопада. Для нього — сказав президент Форд — було б найвищою честю, якщо під час виборів громадяни ЗСА обрали б його на президента, бо тим вказали б, що схвалюють його дотеперішню діяльність і хочуть, щоб він її продовжував.

Картер у своїй заключній заяві ще раз критикував теперішній республіканський уряд за економічні проблеми країни, закликав до реформи податкової системи, і системи опіки над здоров'ям, наголошував потребу поліпшити шкільництво в ЗСА, як рівнож переорганізувати виконавчу частину уряду. Він сказав, що здає собі справу з того, що проблеми може треба буде розв'язувати повільно, але вірить, що якщо президент ЗСА, Конґрес і американський нарід співпрацюватимуть, то можна буде встановити високі цілі для країни і їх виконати. В такий спосіб — сказав Картер — можна буде вказати цілому світові, а в першу чергу самому американському народові, що це далі є найкраща країна в світі.

ЮВІЛЕЙ ПАРАФІЇ

Ню Йорк. — Українська православна катедра св. Володимира, настоятелем якої є о. протієрей Вол. Базилевський, а головою Ради Тростистів І. Куравський, влаштовує в суботу, 14-го листопада, 50-річний Ювілей парафії. У програмі: в суботу, 13-го о год. 5-й по полудні — Всенішна; в неділю год. 10 рано Архиєрейська Служба Божа, яку очолить Владика Мстислав, співатиме катедральний хор під керівництвом проф. В. Завітневича. Після Служби Божої відбудеться святочний обід з мистецькою програмою у виконанні катедрального хору та ансамблю бандуристів ім. Лесі Українки з Бавнд Бруку під диригентурою пані Ніни Ґалійон. Обід відбудеться в Голлідей Інн., 440 В. 57 вулиця в Ню Йорку між 9 і 10 евеню.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ДАРМОПРАЙ, член УНС Відд. ч. 375 Т-ва ім. Д. Вітовського у Філаделфії, Па., помер 5 вересня 1976 р. на 80-му році життя. Покійний народився в Грималів, Ураїна. Став членом УНСоюзу в 1933 році. Полишив в смутку дружину Юлію, сина Волтера, дочку Глорію. Похорон відбувся 10-го вересня на цвинтарі св. Марії, в Амбингтон, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ТЕКЛЯ БОРЕЧКЕВИЧ, членка УНС Відд. ч. 24 Бр. св. Григорія в Ран Кін, померла 23 вересня 1976 р. на 84-му році життя. Покійна народилася в Польщі. Стала членкою УНСоюзу в 1923 році. Полишила в смутку чоловіка Михайла, синів Стефана, Николая і Алекса, дочок Катерину і Вільму. Похорон відбувся 27 вересня на цвинтарі Браддок.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

АННА ШИНКАР, членка УНСоюзу Відд. ч. 433 Т-ва ім. Івана Мазепи в Вест Айсліп, Н. Й., померла 19-го вересня 1976 р. на 77-му році життя. Покійна народилася в Токи, Збараж, Зах. Україна. Стала членкою УНС в 1941 році. Полишила в смутку дочок Иоганну і Марію, 4 внуки й 4 правнуки та рідню в Україні. Похорон відбувся 22-го вересня на цвинтарі св. Йосифа в Норт Бабілон, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

АННА ПАНЧИШИН, членка УНС Відд. ч. 131 Т-ва ім. А. Шептицького, в Чікаґо, померла 18 серпня 1976 р. на 77-му році життя. Покійна народилася в селі Ленжки, Брідського повіту. Стала членкою УНСоюзу в 1959 році. Полишила в смутку чоловіка Ілию, синів Осипа і Євстахія з дружинами та дальшу родину в Америці та в Україні. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Чікаґо.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа 131-го Відділу

ТОМА В. МІЛЛЕР, член УНС Відд. ч. 113 Т-ва св. Івана, в Деррі Па., помер 1-го жовтня 1976 р. на 49-му році життя. Покійний народився в Лоялгагна, Па. Став членом УНСоюзу в 1968 році. Полишив в смутку дружину Марту та дітей Ґленда, Марія, Томас, Нанці, Джан, Джаніс. Похорон відбувся 4-го жовтня на цвинтарі св. Розе, в Латробе, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ІВАН СПИЦЯ, член УНСоюзу Відд. ч. 114 Т-ва св. Володимира в Чікаґо, помер 27 вересня 1976 р. на 69-му році життя. Покійний народився в Запоріжжі, Україна. Став членом УНСоюзу в 1960 році. Полишив в смутку дружину Лідію, сина Олександра з родиною, брата Василя з родиною.. Похорон відбувся 29 вересня на цвинтарі Елмвуд. в Рівер Ґров.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Бережан, секр. Від.

ТАРЗАН, Ч. 7646. Тарзан слідкує за вбивниками

Ого! Вони мають верблюдів . . . і прямують в сторону пустині . . . Вони не запримітили мене . . .

Знову вбиті люди! . . . Абул — це втілення диявола... Омтаже! Ми не залишимо цієї справи аж до успішного її заключення . . .

Тепер, коли маємо новий запас харчів, надіюся, що наші розшуки за скарбом увінчаються успіхом, Абуле!